

«Күләш Байсейітова атындағы
Қазақ ұлттық университеті» РММ
Ғылыми кеңесінің шешімінен
БЕКІТІЛДІ

«23» 04 2025ж. № 9 хаттама

Ғылыми кеңестің төрағасы

Г.А. Ахмедьяров

Қабылдау шығармашылық емтихандарына қойылатын талаптар
4S02150101 «Аспаптық орындау»
(аспап түрлері бойынша)
«Фортепиано»

Мамандық атауы және коды	Біліктілігі	Базасы	Топ
02150100 «Аспаптық орындау» (аспап түрлері бойынша)	4S02150101 «Концертмейстер, балалар музыка мектебінің оқытушысы»	9 сынып базасында	Қазақ, орыс

Талапкерге қойылатын талап:

"Фортепиано" мамандығы бойынша Балар музыка мектебі, Балалар өнер мектебі аяқтағаны туралы Аттестат.

1. БІРІНШІ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАН

1.1 Мамандық

Орындалатын бағдарлама күрделілігі және көлемі жағынан колледж бағдарламасына сәйкес болуы керек, бағдарлама жатқа ойналады және келесі шығармаларды қамту қажет:

1. полифониялық шығарма;
2. үлкен пішіндегі шығарма (соната немесе вариациялар);
3. виртуозды этюд;
4. пьеса.

1.2 Коллоквиум

Коллоквиум - музыкалық орындау саласындағы білімді тексерудің ауызша нысаны. Сұрақтар:

1. музыкалық әдебиетті музыкалық мектеп бағдарламасына сәйкес білу;
2. мәдениет және өнер саласындағы жалпы білім;

3. музыкалық терминдерді білу;
4. емтиханда орындалған шығармалар туралы айта білу: стиль, интерпретация және басқа да ерекшеліктер.

1.3 Гаммалар

- Барлық мажорлық және минорлық (гармониялық, мелодиялық), хроматикалық гаммалар, сонымен қатар ұзын арпеджио тура және қарама-қарсы қозғалыста орындалады;
- 11 аккорд барлық ақ клавишалардан орындалады.

* ЖИІ ҚОЙЫЛАТЫН СҰРАҚТАР

Бірінші шығармашылық емтихан:

- *Мектепте мемлекеттік емтиханда орындалған бағдарламаны қайталауға болады ма?*

- Иә.

- *Мен БММ-ді басқа мамандық бойынша бітірдім, колледжге фортепиано мамандығына түсе аламын ба?*

- Жоқ.

- *Музыкалық білімсіз оқуға бола ма?*

- Жоқ, мүмкін емес.

- *Коллоквиум билеттер арқылы өтеді ме?*

- Жоқ, комиссия еркін нысанда сұрақтар қояды.

- *Партита немесе Сюита сияқты полифониялық циклдарды ойнауға болады ма?*

- Егер Партитаның немесе Сюитаның екі түрлі бөлімдерін орындасаңыз, болады.

- *К. Черни этюдтер ойнауға болады ма?*

- Иә.

- *Концерт ойнауға болады ма?*

- Жоқ.

- *Егер мен сольфеджионы нашар тапсырып және мамандық бойынша бағдарламаны өте жақсы ойнасам?*

- Ұпайлар жинақталады, біз барлық емтихан талаптарына байыпты қарауға кеңес береміз.

- *Скарлатти сонатасын үлкен форма ретінде ойнауға болады ма?*

- Жоқ, осы емтиханның контекстінде біз көне сонаталарды үлкен формаға жатқызбаймыз. Классикалық сонаталық формасының талабы Вена классиктерінің (Й.Гайдн, В.Моцарт, Л.Бетховен) және Ф. Шуберттің сонаталары немесе вариацияларын орындауды білдіреді.

- *ХТК-дан тек прелюдияны ойнауға болады ма?*

- Жоқ. Прелюдия мен Фуганы орындау керек.

- *Классикалық сонатаның 2-ші бөлімін ғана орындауға болады ма?*

- Жоқ. 1 бөлім немесе 2 және 3 бөлімдер орындалады.

2. ЕКІНШІ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАН

СОЛЬФЕДЖИО (жазбаша және ауызша) - емтихан талаптары БММ бағдарламасы бойынша белгіленеді.

I. Музыкалық диктант:

- Бірдауысты.
- Форма - біртональдік периоді, екі сөйлем, 8 такт.
- Жазу уақыты - 25-30 минут.
- Ойнау саны-8-10.
- Өлшем-ырғақтық қиындықтар - қарапайым өлшемдер, сегіздік нүктемен және он алтылық ырғақты топтар, пунктирлі ырғақ (төрттік нүктемен және сегіздік, сегіздік нүктемен және он алтылық), синкопаның қарапайым түрлері; диктант затақтпен немесе онсыз болуы мүмкін
- Интонациялық қиындықтар - қарапайым интервалдар, диатоникалық және гармоникалық үштондықтар, негізгі үшдыбыстық мен септаккордтардың дыбыстары бойынша қозғалу, хроматизмдердің қарапайым түрлері, диатоникалық секвенциялар.

Мысал:

(фортепиано, ішекті аспаптар)

II. Ауызша емтихан:

1. БММ бағдарламасы бойынша теориялық білімді тексеру.
2. Әндету:
  - Ладтар - мажор және минордың 3 түрі, 5 және 7-сатылы халық ладтар;
  - Интервалдар – қарапайым, үштондар және ерекше;
  - Аккордтар - мажорлық, минорлық және кішірейтілген үшдыбыстықтар айналымдарымен, ұлғайтылған үшдыбыстық негізгі түрде, D7 айналымдармен, KVII₇ және Кіш VII₇ негізгі түрде;
  - Бірдауысты нота номерін парактан оқу. Мысал:

(фортепиано, ішекті аспаптар)

3. Есту талдауы:

- Интервалдар – қарапайым, үштондар және ерекше;
- Аккордтар - мажорлық, минорлық және кішірейтілген үшдыбыстықтар айналымдармен, ұлғайтылған үшдыбыстық негізгі түрде, D7 айналымдармен, KVII₇ және КішVII₇ негізгі түрде.

ПЦК «Фортепиано» төрайымы

А.М. Дауренбекова

ПЦК «Музыка теориясынын» төрайымы

Н.К. Жолдасова

«Фортепиано и орган» кафедра меңгерушісі

Р.Е Шоткалиева